

¡BOMBA!

De prestigio era gran cosa
figurar en tal revista,
que ahora pone en su lista
a *Claudia la Poderosa*

K'intsil

Jueves 11 de diciembre de 2025

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 11 · NÚMERO 2625 · www.lajornadamaya.mx

Jump'éeel chinoil robote' tu p'itaj reekord úuchik u béeytal u xáantal tu xíimbal óoxp'éeel k'iino'ob

Jump'éeel robot úumanoide chinoe' táakbesa'ab ichil u áanalte'il Guinness, tu'ux ku ts'íibta'al réekords. Lela' tumen tu béeykuns u xíimbaltik maanal 100 km ich óoxp'éeel k'iin, u jach náachil tak tu'ux k'ucha'an jump'éeel maakináa beetik ba'al beyo'.

AgiBot A2, u k'aaba'. Ku p'isik kex 169 sentimmertóos, ts'o'oke' jóok' ti' u chinail kaaj Suzhou tu yáak'abil 10 ti' noviembre. Tu xíimbaltaj noj bejo'ob yéetel uláak' autopiistáas ti'al u mariitimóo kúuchil Bund, tu kaajil Shanghái, tu k'iinil 13 ti' noviembre, je'el bix jets'a'ab tu áanalte'il Libro Guinness de los Récords.

U mola'ayil AgiBot, jeets'el tu noj kaajil Shanghái, tu tsolaj robot u beetmaje' "tu xíimbaltaj jejeláas súperfiisyees (...) ba'ale' tu chíimpoltaj u noormasil traafikóo", ka'alikil táan u xíimbaltik 106 mil 286 kilometróos.

Mola'aye' tu ts'áaj k'ajóoltbil cha'ano'ob tu'ux ku chíikpajal A2, de samal boox yéetel boox boonil, ka'alikil k'as talam xíimbal yóok'ol jump'éeel bej, tu tséel máaxo'ob nat'ik bíisikleetáa yéetel eskuuterer, ma'ili' u séebkuns u bin ti'al u k'ucul tak tu noj bejil Shanghái.

Ichil ba'ax a'alab tumen AgiBote', ka'aj patjo'olta'ab u robotil A2e', tukulta'ab yaan u beetik meyajóob je'el bix áatensyoon al klieentée, ts'o'oke' ts'a'aban tak u nu'ukulil u k'amik chat. Beyxan ku béeytal u xokik u chi' máak keen t'aanak.

Nojoch mola'ayo'ob beetik téeknoloosyase', táan u ts'áako'ob ya'abach taak'in ti'al u meyajta'al íinteliyeensia áartifisyaaal fiisikáa, ts'o'oke' ichil ba'ax a'alab tumen Morgan Stanleýe', ti' yóok'ol kaabe' je'el u yantal maanal mil miyoonesil robot úumanoideob ti'al u ja'abil 2050,

U jala'achil u noj lu'umil Chinae' táan u jach péektsiltik mola'ayo'ob yaan te'elo' ti'al u meyajta'al uláak' úumanoideob, ts'o'okole' tu winalil agostoe', k'ama'ab u yáax robootikóo "báaxalo'ob" yóok'ol kaab tumen u noj kaajil Pekín, tu'ux táakpaj maanal 500 "atleetaob" tu ketubáajo'ob ti' jejeláas ba'alo'ob je'ex báalonseestóo wa u beeta'al liimpiesáa.